

توسعه سیاسی

مؤلف: پروفیسور برتران بدیع

بامقدمہ:

ڈرژ لاؤو

ترجمہ:

دکتر احمد نقیب زادہ

نشر قومس

سرشناسه	: بدیع، برتران
عنوان و نام پدیدآور	: Badie, Bertrand / توسعه سیاسی / مولف برتران بدیع؛ با مقدمه ژرژ لاو؛ ترجمه احمد نقیب‌زاده؛ ویراستار مهدی عباسی.
وضعیت ویراست	: [ویراست ۲]
مشخصات نشر	: تهران: قومس، ۱۳۷۹.
مشخصات ظاهری	: [۲۱۵] ص: جدول، نمودار.
شابک	: 964-5516-46-3
یادداشت	: عنوان اصلی: Le developpment politique, 3th ed
یادداشت	: چاپ چهارم: ۱۳۸۴
یادداشت	: چاپ پنجم: ۱۳۸۷ (فیا).
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: دولتهای نویناد - سیاست و حکومت.
موضوع	: کشورهای در حال رشد - سیاست و حکومت.
شناسه افزوده	: لاو، ژرژ La Vou, George ، مقدمه نویس
شناسه افزوده	: نقیب‌زاده، احمد، ۱۳۳۲ - مترجم
شناسه افزوده	: عباسی، مهدی، ۱۳۵۴ - ویراستار.
رده بندی کنگره	: ۱۳۷۹ ت ۴ ب / ۵۹ JF
رده بندی دیویی	: ۳۲۰/۹۱۷۲۴
شماره کتابخانه ملی	: ۱۵۷۳۳-۷۹ م

• نام کتاب	: توسعه سیاسی
• مؤلف	: پرفسور برتران بدیع
• مترجم	: دکتر احمد نقیب‌زاده
• ویراستار	: مهدی عباسی
• نوبت چاپ	: هفتم
• سال چاپ	: ۱۳۹۳
• شمارگان	: ۱۰۰۰ جلد
• قیمت	: ۱۰۰۰۰ تومان
• چاپ	: ایران مصور
• شابک	: ۹۶۴-۵۵۱۶-۴۶-۳
• ناشر	: نشر قومس - تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پائین‌تر از چهارراه لبافی‌نژاد، کوچه بهار، شماره ۱۱ صندوق پستی ۱۳۹۱-۱۳۱۴۵
	: تلفن و نمابر ۶۶۴۷۰۱۶۲ - ۶۶۴۷۰۱۵۳ - ۶۶۴۳۲۷۹۷
	: نشانی اینترنتی نشر قومس: www.ghoomes.com

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۷	مقدمه مترجم
۹	مقدمه ژرژ لاو
۱۵	پیشگفتار نویسنده بر چاپ سوم
۱۷	مقدمه
۲۷	بخش اول. نظریه‌های کلاسیک توسعه‌گرایی
۲۹	فصل نخست. نظریه‌های کمیّت‌گرایی توسعه
۲۹	الف. نظریه‌های رفتارگرایی در مورد دموکراسی
۲۹	۱- بینش توسعه‌گرایی در الگوی پلیارشی
۳۱	۲- آثار کمیّت‌گرا
۳۶	ب. نظریه بسیج دویج
۴۰	ج. نظریه بسیج دانیل لرنر
۴۸	فصل دوم. نظریه توسعه‌گرایی شیلز
۵۵	فصل سوم. نظریه کارکردگرایی توسعه
۵۵	الف. کارکرد و توسعه از نظر آلموند
۵۷	ب. کارکردهای نظام سیاسی
۵۹	ج. لحاظ فرهنگ سیاسی
۶۰	د. گونه‌شناسی نظام‌های سیاسی بر اساس کار ویژه آنها
۶۳	ه. نقد و بررسی
۶۹	فصل چهارم. طرح نظریه بحران
۶۹	الف. کارهای پای
۷۳	ب. پای و بعد از او

- ج. کارهای ارگانسکی..... ۷۵
- بخش دوم. در جستجوی یک نمونه..... ۹۱
- فصل پنجم. برداشت نهادگرایی ساموئل هانتینگتن..... ۹۳
- الف. نقدی بر توسعه گرایی کلاسیک..... ۹۳
- ب. روند نهادینه کردن..... ۹۴
- ۱- ضرورت آن..... ۹۴
- ۲- معیارهای نهادینه شدن..... ۹۶
- ۳- موانع توسعه سیاسی..... ۹۷
- ج. وضعیت جوامع نوگرا..... ۹۸
- ۱- جامعه مدنی و جامعه پره‌تورین..... ۹۸
- ۲- ویژگیهای جامعه پره‌تورین..... ۹۹
- د. دستاوردها و ابهام‌های الگوی هانتینگتن..... ۱۰۱
- فصل ششم. کارکردگرایی نوپردازی شده دیوید اپتر..... ۱۰۵
- الف. بنیان‌های الگوی اپتر..... ۱۰۵
- ۱- تعریف جدیدی از نوسازی..... ۱۰۵
- ۲- ریشه‌های نوسازی..... ۱۰۶
- ۳- شرایط نوسازی..... ۱۰۷
- ب. تحلیل روندهای نوسازی..... ۱۰۹
- ۱- سیاست نوسازی..... ۱۰۹
- ۲- پویایی نوسازی..... ۱۱۲
- الف. اصول دگرگونی..... ۱۱۲
- ب. سطوح نوسازی..... ۱۱۴
- ج. دستاورد اپتر..... ۱۱۵
- فصل هفتم. نمونه مرکز - پیرامون..... ۱۲۰
- الف. اصول عام این نمونه..... ۱۲۰
- ۱- نگرش ساخت مرکز..... ۱۲۰

۱۲۱	۲- ساخت مرکز و توسعه سیاسی
۱۲۳	۳- برد نظری
۱۲۵	ب. روند ساخت یک مرکز
۱۲۵	۱- ریشه‌های روند
۱۲۹	۲- نتایج ظهور یک مرکز
۱۳۵	۳- شرایط ساخت مرکز
۱۴۵	بخش سوم. بازگشت به تاریخ
۱۵۰	فصل هشتم. توسعه نظام‌های سیاسی اروپایی
۱۵۰	الف. شکل‌گیری دولت - ملت
۱۵۱	۱- الگوهای جغرافیایی - اقتصادی (ژئواکونومیک)
۱۵۷	۲- الگوی جغرافیایی - سیاسی (ژئوپلیتیک) اشتین رگان
۱۶۳	ب. شکل‌گیری رژیم‌های مردمی
۱۶۴	۱- تحلیل مبتنی بر وضعیت نیروهای اجتماعی: الگوی بارینگتن مور
۱۷۰	۲- توجه به انقلاب‌های اجتماعی: الگوی تدا اسکاچپول
۱۷۲	۳- لحاظ مجدد متغیرهای سیاسی
۱۷۴	ج. شکل‌گیری نزاع‌های سیاسی و نظام‌های حزبی
۱۷۴	۱- تحلیل گونه‌شناسانه لیپست و رگان از نظام‌های حزبی
۱۷۷	۲- شرایط شکل‌گیری یک برخورد: کارهای تیلی و بوا
۱۸۸	فصل نهم. توسعه نظام‌های سیاسی جهان سوم
۱۸۸	الف. ویژگی‌های تاریخی جوامع جهان سوم
۱۸۸	۱- آهنگ زمانی خاص
۱۸۹	۲- آثار وابستگی
۱۹۲	۳- ساختار اجتماعی ویژه
۱۹۴	ب. برداشت‌های اجتماعی - تاریخی از نوسازی در جهان سوم
۲۰۷	نتیجه‌گیری کلی
۲۱۶	کتابشناسی کلی

به نام خداوند جان و خرد

مقدمه مترجم

با وجود پیشگفتار روشنگر سیاست‌شناس مشهور فرانسه «ژرژ لاو» بر این اثر، هر معرفی دیگری زاید به نظر می‌رسد. ولی درخشش پروفیسور «برتران بدیع» جامعه‌شناس ایرانی تیار فرانسه در گروه جامعه‌شناسان پرکاری چون «سازل» و «بیرت بوم» که در سال‌های اخیر آثار بسیاری بر پایه سنت «ویبری» و «آرونی» به جامعه علمی فرانسه تقدیم داشته‌اند، شاید برای خوانندگان ایرانی این نویسنده که اولین اثر او را در پیش رو دارند، حرفی تازه باشد. آنچه مترجم را علاوه بر افتخار شاگردی نویسنده به خط فکری استاد علاقمند می‌سازد القاء نوعی نسبیّت در تمامی تحولات سیاسی است که خود از بینش جامعه‌شناسی تاریخی نشأت می‌گیرد که اساساً سنتی فرانسوی است و پایه‌گذار آن بطور مشخص «الکسی دو توکویل» بود و بعداً ویر آن را به گونه‌ای علمی‌تر بازسازی کرد. این نگرش علاوه بر آنکه ما را از هرگونه جزمیت و نگاه تک‌بعدی بر حذر می‌دارد، اهمیت رگه‌های تاریخ هر تحول اجتماعی یا سیاسی را گوشزد می‌کند، بی‌آنکه به احیاء تاریخی‌گری بپردازد. به خصوص برای جامعه‌ای مانند جامعه ما که با علاقه و نگرانی چشم به توسعه دور ساخته است یادآوری این نکته که هیچ نمونه خارجی یا نسخه وارداتی الزاماً به توسعه نمی‌انجامد و برعکس راه حلی داخلی بر پایه سنن و فرهنگ و تاریخ این سرزمین از کفایت بیشتری برخوردار خواهد بود خالی از لطف نیست. در پایان باید از آثار ارزنده دیگر استاد چون، دو دولت (۱۹۸۶)، جامعه‌شناسی دولت (۱۹۷۹)، فرهنگ و سیاست (۱۹۸۳) نام برد. سه کتاب اخیر توسط همین مترجم ترجمه شده‌اند.